Hukuk Bölümü 2006/173 E. , 2006/220 K.

- 5326 SAYILI YASA HK
  - İŞ KANUNU (14. maddesi yürülükte) (1475) Madde 75

"İçtihat Metni"

Davacı : Ş. T.A.Ş. Genel Müdürlüğü

Vekilleri : Av. S. Y. - Av. M. T.

Davalı : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

O L A Y : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Ankara Bölge Müdürlüğü'nün 3.5.2005 gün ve 7622.06/3 sayılı işlemi ile, 1475 sayılı İş Kanunu'nun 25. maddesine muhalefet edildiğinden bahisle aynı Kanunun 108. maddesine dayanılarak 98. maddesine göre ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesine muhalefet edildiğinden bahisle aynı Kanunun 108. maddesine dayanılarak 101. maddesine göre davacı adına idari para cezası verilmiştir.

Davacı vekilinin, söz konusu işlemin iptali istemiyle 20.5.2005 tarihinde idari yargı yerinde açtığı davada, Ankara 10. İdare Mahkemesi 16.6.2005 gün ve E:2005/1091; K:2005/888 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesinden söz ederek, dosyanın incelenmesinden, davanın, davacı banka aleyhine mülga 1475 ve yürürlükteki 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca toplam 911.944,95.-YTL idari para cezası tahakkuk ettirilmesine ilişkin 3.5.2005 günlü ve 7622.06/3 sayılı işlemin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmakta olup, söz konusu idari para cezasına ilişkin 8 adet işlem arasında maddi birlik ve sebep-sonuç ilişkisi bulunmadığından, tek dilekçe ile dava açılmasının mümkün olmadığı, bu nedenle, 2577 sayılı Yasa'nın 15. maddesi uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 2577 sayılı Yasa'nın 5. maddesine uygun şekilde 8 ayrı ceza için ayrı ayrı dava açılmak üzere dilekçenin reddine karar vermiştir.

Bunun üzerine, davacı vekili, söz konusu işlemin 342.131,25.-YTL'lik idari para cezasına ilişkin kısmının iptali istemiyle 7.7.2005 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 10. İDARE MAHKEMESİ; 25.11.2005 gün ve E: 2005/1467; K:2005/1920 sayı ile, 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2, 3, 16, 27 ve geçici 2. maddelerinden söz ederek, belirtilen yasal düzenlemeler uyarınca, 1.6.2005 tarihinden itibaren 5326 sayılı Yasa'da sayılan idari para cezası ve idari tedbirlerden oluşan idari yaptırımlar ile diğer yasalarda yer alan idari yaptırımlara karşı, Yasanın 19. maddesinde sayılan istisnai durumlar haricinde sulh ceza mahkemeleri nezdinde dava açılabildiği, bu durumda, idari yaptırım niteliğindeki dava konusu idari para cezasının iptali istemiyle 7.7.2005 tarihinde açılan davanın çözümünde adli yargı yeri görevli bulunduğundan, idare mahkemesince inceleme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, söz konusu para cezasına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ANKARA 11. SULH CEZA MAHKEMESİ; 27.1.2006 gün ve D.İş:2006/68 sayı ile, 5326 sayılı Kabahatler Yasası'nın genel bir Yasa olduğu, 3. maddesinde, bu Yasanın genel hükümlerinin diğer kanunlardaki kabahatler hakkında da uygulanacağı belirtilmiş ise de; kural olarak yasaların uygulanmasında özel yasaların öncelikli olduğu, 4857 sayılı Yasa'nın 108. maddesinin, idari para cezalarının eylemin gerçekleştiği yer Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüğünce verileceği ve cezalara karşı 7 gün içerisinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği kuralını getirdiği, 108. maddenin yürürlükten kaldırıldığını gösteren kural da bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: M. Lütfü ÜÇKARDEŞLER, Ahmet VELİOĞLU, Serap AKSOYLU, Z. Nurhan YÜCEL, Levent ÖZÇELİK ve Celal IŞIKLAR'ın katılımlarıyla yapılan 11.12.2006 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Yasanın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği, Başkanlıkça, idari yargı dosyalarının da ilgili Mahkemesinden getirtildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun, davada idari yargının görevli olduğu yolundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30, 101 ve 108. maddelerine göre verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

22.5.2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir" denilmiş; 30. maddesinde, özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma zorunluluğu hususu düzenlenmiş, 101. maddesinde, bu Kanunun 30 uncu maddesindeki hükümlere aykırı olarak özürlü ve eski hükümlü çalıştırmayan işveren veya işveren vekiline çalıştırmadığı her özürlü ve eski hükümlü ve çalıştırmadığı her ay için yediyüzelli milyon lira para cezası verileceği kurala bağlanmış; aynı Kanunun 108. maddesinde, bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği öngörülmüştür

İncelenen olayda; 4857 sayılı Yasa'nın 108. maddesine dayanılarak 101. maddesine göre verilen idari para cezasına karşı, yine 108. maddede yer alan "bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebileceği" yolundaki hüküm gereği, açılacak davalara bakma görevi, idare mahkemesine ait bulunmaktadır.

Öte yandan; 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun Geçici 2. maddesinde, "Bu Kanun hükümleri, yürürlüğe girdiği tarih itibariyle idare mahkemelerinde dava açılarak iptali istenen idari yaptırım kararları hakkında uygulanmaz" denildiğinden, 20.5.2005 tarihinde idari yargı yerinde açılan davada, bu Yasa hükümlerinin uygulanmayacağı açıktır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 10. İdare Mahkemesi'nce verilen 25.11.2005 gün ve E:2005/1467; K:2005/1920 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 11.12.2006 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.